

Till
Socialstyrelsen

2023-04-24

Remissvar

Grunderna för ett systematiskt arbete med försäkringsmedicin Nationellt kunskapsstöd om försäkringsmedicin i hälso- och sjukvården

Svenskt Näringsliv har av Socialstyrelsen beretts möjlighet att yttra sig över remissversionen av kunskapsstöd om försäkringsmedicin i hälso- och sjukvården och vill härmed lämna följande synpunkter.

Svenskt Näringsliv välkomnar initiativet att förtydliga hälso- och sjukvårdens ansvar och arbete med försäkringsmedicin. Svenskt Näringsliv instämmer med att det behövs mer kunskap om försäkringsmedicin och de samverkande aktörernas uppdrag och roller, för att stödja hälso- och sjukvårdens arbete kring sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen.

Svenskt Näringsliv anser att det vore värdefullt om kunskapsstödet förtydligar vad rehabiliteringsansvaret innebär för de olika aktörerna i sjukskrivningsprocessen, så att samverkan underlättas och missförstånd kring aktörernas olika ansvar minskar. Här vill Svenskt Näringsliv särskilt påtala att individens ansvar att medverka i sin egen rehabilitering bör förtydligas, likt beskrivning i den tidigare versionen av kunskapsstödet. Svenskt Näringsliv ser även att det vore förtjänstfullt med tydligare beskrivning av de olika formerna av rehabilitering; medicinsk, social, arbetslivs- och arbetsplatsinriktad. Det är bra om det av kunskapsunderlagets olika delar tydligare framgår vilken rehabilitering som avses i olika sammanhang.

I kunskapsstödet lyfts arbetsgivarens roll och ansvar i rehabiliteringsprocessen. Svenskt Näringsliv anser dock att samverkan med arbetsgivaren bör framhållas tydligare och genomgående i kunskapsstödet som en viktig och nödvändig del i hela hälso- och sjukvårdens process för sjukskrivning och rehabilitering. Genomgående bör även tydliggöras att rehabiliteringsinsatserna för alla aktörer syftar till att hälsa och arbetsförmåga kan återfås.

Kunskapsstödet kan utvecklas med arbetsrättslig beskrivning av begreppet arbetsförmåga, så att arbetsgivarens rehabiliteringsansvar beskrivs på ett tydligt och rättvisande sätt.

Svenskt Näringsliv menar att det av kunskapsstödet än tydligare bör framgå att hälso- och sjukvården har ansvaret för att bedöma om patientens *arbetsförmåga* är nedsatt på grund av sjukdom, vilket ska intygas på *heder och samvete* av läkare och tandläkare. I kunskapsstödet bör även förtydligas att omfattningen av den nedsatta arbetsförmågan under sjuklöneperioden är steglös, varför "sjukskrivning" som avser de första fjorton dagarna i en sjukperiod

med fördel kan anges i annan omfattning än sjukpenningens fyra nivåer. Det är viktigt att läkaren inför sjukskrivning tar del av information som beskriver de arbetsuppgifter som arbetstagarens arbetsförmåga ska bedömas mot, men även förutsättningarna för anpassningar på företaget som kan möjliggöra arbete helt eller delvis, trots sjukdom.

Det är även av vikt att kunskapsstödet tydliggör att arbetsgivaren genom läkarintyget får rekommendation om sjukskrivning och underlag för att självständigt kunna bedöma och besluta om arbetstagarens frånvaro är lovlig, om rätt till ersättning enligt sjuklönelagen föreligger och om det finns förutsättningar för att med arbetsplatsinriktade insatser ta tillvara arbetsförmåga helt eller delvis trots sjukdom. Saknas nödvändiga uppgifter kan arbetstagaren behöva begära komplettering av intyget från läkaren.

Informationen från hälso- och sjukvården till arbetsgivaren är således viktigt beslutsunderlag för arbetsgivaren, vilket bör framgå av kunskapsstödet. Likaså att det även vid utfärdande av läkarintyg ställs krav på vetenskap och beprövad erfarenhet avseende den rekommenderade behandlingen; dvs. sjukfrånvaron. Med bra informationsutbyte underlättas arbetsgivarens bedömning om åtgärder på arbetsplatsen kan skapa förutsättningar för att ta tillvara arbetsförmåga hos arbetstagaren - trots sjukdom. Arbetstagarens arbetsförmåga bedöms initialt mot ordinarie arbetsuppgifter, därefter mot andra lämpliga arbetsuppgifter inom ramen för arbetstagarens anställning och arbetsskyldighet. När arbetstagaren inte kan utföra något arbete av någon betydelse för företaget, kan omplacering aktualiseras. Arbetsgivaren har den övergripande bilden av verksamhetens förutsättningar och har att bedöma vilka insatser som bör genomföras på arbetsplatsen. Det ligger även inom arbetsgivarens arbetsledningsrätt att bedöma om det finns möjlighet till så kallad flexibel sjukfrånvaro, vilket bör tydliggöras i kunskapsstödet.

Studier visar att en tidig dialog mellan vården, arbetsgivaren och arbetstagaren kan innebära att sjukfrånvaro undviks eller i varje fall förkortas. Genom god kommunikation och samverkan kan även beskriven problematik kring begreppstolkning undvikas, exempelvis kring begreppet omplacering. Vikten av och fördelarna med löpande kommunikation mellan hälso- och sjukvården, patienten och arbetsgivaren bör därför framgå tydligare och genomgående i kunskapsstödet.

Svenskt Näringsliv vill sammanfattningsvis understryka vikten av att kontakt med arbetsgivaren bör etableras av hälso- och sjukvården, efter nödvändigt samtycke av patienten. Sådan kontakt bör övervägas redan i utrednings- och bedömningsstadiet inför "sjukskrivning", för att därefter ske löpande genom hela processen. Fördelarna med detta bör framhävas i kunskapsstödet.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Mattias Dahl